

הַלְבוֹת שַׁבַּת פֶּרֶק טו

א. עומד אדם ברשות הרבים, ומטלטל ברשות היחיד כלה. ועומד ברשות היחיד, ומטלטל ברשות הרבים: ובלבד שלא יוציא חוץ לארבע אמות; ואם הוציא פטור, מפני שהוא ברשות אחרת. וכן עומד אדם ברשות היחיד, ופותח ברשות הרבים; ברשות הרבים, ופותח ברשות היחיד. בהמה שהיתה בחוץ, וראשה בפנים אובסין אותה; ובגמל עד שיהא ראשו ורבו בפנים, הואיל וצוארו ארוך.

ב. לא יעמד אדם ברשות היחיד, וישתה ברשות הרבים; ברשות הרבים, וישתה ברשות היחיד: אלא אם כן הכניס ראשו ורבו, למקום שהוא שותה. במה דברים אמורים, בשהיה שותה בכלים נאים שהוא צריך להן גזרה, שמא יוציאם; אבל אם היו כלים שאינן נאים, שאיננו צריך להן, או שהיה הבור בכרמלית, אף על פי שהכלים נאים מכניס ראשו בלבד ושותה במקומו, ואף על פי שלא הכניס ראשו ורבו.

ג. עומד אדם ברשות הרבים, וקולט מן האויר מן המים המקלחין מן הצנור או מן הכותל, ושותה: ובלבד שלא יגע בצנור או בכותל, ויקלט מעל גבן. ואם נגע אם היה מקום שנגע בו למעלה מעשרה, בפחות משלושה סמוך לגג הרי זה אסור, שנמצא פעוקר מעל הגג שהוא רשות היחיד; וכן אם היה בצנור ארבעה על ארבעה, בין שהיה הצנור בתוך עשרה בין שהיה למעלה מעשרה, וקלט ממנו מים הרי זה אסור. ולמה אינו חייב מפני שלא נחו המים, אלא הרי הן נזחלין והולכין.

ד. זיז שלפני החלון יוצא באויר שעל רשות הרבים אם היה למעלה מעשרה טפחים מתר להשתמש עליו, שאין רשות הרבים תופסת אלא עד עשרה טפחים; לפיכך מתר להשתמש בכל הכותל, עד עשרה טפחים התחתונים.

ה. במה דברים אמורים, בשהיה זיז אחד יוצא באויר; אבל אם היו יוצאים בכותל שני זיזין, זה למטה מזה אף על פי ששניהם למעלה מעשרה אם יש ביז העליון שלפני החלון רחב ארבעה על ארבעה, אסור להשתמש עליו: מפני שהוא רשות בפני עצמו, והזיז שתחתיו רשות אחרת; ואסרו זה על זה, שאין שתי רשיות משתמשות ברשות אחת.

ו. אין בעליון ארבעה, ואין בתחתון ארבעה משתמש בשניהן; וכן בכל הכותל, עד עשרה טפחים התחתונים. היה בתחתון ארבעה, והעליון אין בו ארבעה אינו משתמש בעליון, אלא כנגד חלונו בלבד; אבל בשאר הזיז שבשני צדי החלון, אסור להשתמש, מפני זה שתחתיו, שחלק רשות לעצמו.

ז. כל זיז היוצא על אויר רשות הרבים שמתר להשתמש עליו כשהוא משתמש בו, אין נותנין עליו ואין נוטלין ממנו אלא כלי חרס וזכוכית וכיוצא בהן, שאם יפלו לרשות הרבים, ישברו; אבל שאר כלים ואכלין, אסור שמא יפלו לרשות הרבים, ויביאם.

ח. שני בתים בשני צדי רשות הרבים, זורק מזו לזו למעלה מעשרה והוא שיהיו שניהם שלו, או שיהיה ביניהם ערוב;

ואפלו בגדים וכלי מתכות, מתר לזרק. ואם היו זה למעלה מזה, ולא היו בשווה אסור לזרק בגד וכיוצא בו, שמא יפל ויביאנו; אבל כלי חרס וכיוצא בהן, זורק.

ז. בור ברשות הרבים, וחלון על גבי הבור וחליתו מצטרפים לעשרה, וממלאין ממנו בשבת. במה דברים אמורים, בשעה סמוך לכותל בתוך ארבעה טפחים, שאין אדם יכול לעבר שם. אבל אם היה מפלג אין ממלאין ממנו, אלא אם כן היתה חליתו גבוהה עשרה: שנמצא הדלי כשיצא מן החליה, יצא למקום פטור.

י. אשפה ברשות הרבים גבוהה עשרה, וחלון על גבה שופכין לה מים בשבת. במה דברים אמורים, באשפה שלרבים, שאין דרכה להתפנות; אבל שליחיד, אין שופכין עליה שמא תתפנה, ונמצאו שופכין פדרך בורשות הרבים.

יא. אמת המים שהיא עוברת בחצר אם יש בגבהה עשרה טפחים, וברחבה ארבעה או יתר על כן עד עשר אמות אין ממלאין ממנה בשבת, אלא אם כן עשו לה מחצה, גבוהה עשרה טפחים, בכניסה וביציאה; ואם אין בגבהה עשרה, או שאין ברחבה ארבעה ממלאין ממנה, בלא מחצה.

יב. היה ברחבה יתר מעשר אמות, אף על פי שאין בגבהה עשרה אין ממלאין ממנה, עד שיעשה לה מחצה: שכל יתר על עשר פרצה היא, ומפסדת המחצות. ומה הוא לטלטל בכל החצר: אם נשאר מצד הפרצה פס מכאן ופס מכאן בכל שהוא, או פס רחב ארבעה טפחים מרוח אחת מתר לטלטל בכל החצר, ואין אסור אלא למלאות מן האמה בלבד. אבל אם לא נשאר פס כלל אסור לטלטל בכל החצר, שהרי נפרצה חצר לים שהוא כרמלית.

יג. והיאך מעמידין את המחצה במים: אם היתה למעלה מן המים, צריך שיהיה טפח מן המחצה יורד בתוך המים, ואם היתה המחצה כלה בתוך המים, צריך שיהיה טפח ממנה יוצא למעלה מן המים כדי שיהיו המים שבחצר מבדלין; ואף על פי שאין המחצה מגעת עד הקרקע, הואיל ויש בה עשרה טפחים, הרי זו מתרת. ולא התירו מחצה תלויה, אלא במים בלבד: מפני שאסור הטלטול במים מדבריהם, הקילו במחצתו, שאינה אלא כדי לעשות הפס.

יד. אמת המים העוברת בין החצרות, והחלונות פתוחות אליה אם אין בה פשעור, משלשלין דלי מן החלונות וממלאים ממנה בשבת. במה דברים אמורים, בשאינה מפלגת מן הכותל שלושה; אבל אם היתה מפלגת שלושה, אין ממלאים ממנה, אלא אם כן היו פסין יוצאין מן הכותלים מכאן ומכאן, שנמצאת האמה כאלו היא עוברת בתוך החצר.

טו. פצוצטרה שהיא למעלה מן הים, וחלון בתוכה על גבי המים אין ממלאים ממנה בשבת, אלא אם כן עשו מחצה עשרה טפחים גבוהה על גבי המים כנגד החלון שבפצוצטרה, או תהיה המחצה יורדת מן הפצוצטרה כנגד המים, ורואין אותה כאלו ירדה ונגעה עד המים. וכשם שממלאין מזו שעשו לה מחצה, כך שופכין ממנה על הים שהרי על הכרמלית הן שופכין.

זו. חָצַר שְׁהִיא פְּחוּתָהּ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת עַל אַרְבַּע אַמּוֹת אֵין שׁוֹפְכִין בְּתוֹכָהּ מִים בַּשָּׁבֶת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹצְאִין לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים בְּמַהְרָה. לְפִיכָךְ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת גְּמָה מַחֲזֶקֶת סָאתִים בְּתוֹךְ הַחֲצֵר, אוֹ בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים בְּצַד הַחֲצֵר, כְּדִי שִׁיְהִיו הַמַּיִם נִקְבָּצִים לְתוֹכָהּ; וְצָרִיךְ לִבְנוֹת עָלֶיהָ כִּיפָה מִבְּחוּץ, כְּדִי שֶׁלֹּא תֵרָאֶה הָעוֹקָה הַזֹּאת מִרִּשּׁוֹת הָרַבִּים. וְהַחֲצֵר וְהָאֲכִסְדָּרָה, מִצְטָרְפִין לְאַרְבַּע אַמּוֹת; וְכֵמָּה הוּא הַמָּקוֹם שֶׁמַּחֲזִיק סָאתִים, חָצִי אִמָּה עַל חָצִי אִמָּה בְּרוּם שְׁלוֹשָׁה חֲמִשִּׁי אִמָּה.

יז. הֵיטָהּ הָעוֹקָה פְּחוּתָהּ מִסָּאתִים, שׁוֹפְכִין לָהּ מְלֹאָה; הֵיטָהּ סָאתִים, שׁוֹפְכִין לָהּ אֶפְלוֹ שְׁשִׁים סָאָה שְׁלָמִים, וְאֵף עַל פִּי שְׁהַמַּיִם יִתְגַּבְּרוּ, וַיִּפּוּצוּ מֵעַל הַגְּמָה לְחוּץ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בִּימּוֹת הַגְּשָׁמִים, שֶׁהַחֲצֵרוֹת מִתְקַלְקְלוֹת וְסֶתֶם צְנוּרוֹת מְקַלְחִין, וְלֹא יִבּוֹאוּ הָרוּאִים לוֹמַר שֶׁזֶה מִשְׁתַּמֵּשׁ וְהַמַּיִם יוֹצְאִים מִכּוּחוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים. אֲבָל בִּימּוֹת הַחֲמָה אִם הֵיטָהּ מַחֲזֶקֶת סָאתִים, אֵין שׁוֹפְכִין לָהּ אֵלָּא סָאתִים; הֵיטָהּ פְּחוּתָהּ מִסָּאתִים, אֵין שׁוֹפְכִין לָהּ כָּל עֵיקָר.

יח. בֵּיב שֶׁשׁוֹפְכִין לוֹ מַיִם, וְהֵן נִזְחָלִין וְהוֹלְכִין תַּחַת הַקֶּרֶקַע וַיּוֹצְאִין לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, וְכֵן צְנוּר שֶׁשׁוֹפְכִין עַל פִּיו מַיִם, וְהֵן נִזְחָלִין עַל הַכּוֹתֵל וַיּוֹרְדִין לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים אֶפְלוֹ הִיָּה אֶרֶךְ הַכּוֹתֵל אוֹ אֶרֶךְ הַדֶּרֶךְ שֶׁתַּחַת הָאֶרֶץ מֵאָה אִמָּה, אֲסוּר לְשַׁפֵּךְ עַל פִּי הַבֵּיב אוֹ עַל פִּי הַצְנוּר, מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם יוֹצְאִין מִכּוּחוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים; אֵלָּא שׁוֹפֵךְ חוּץ לַבֵּיב, וְהֵן יוֹרְדִין לַבֵּיב.

יט. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בִּימּוֹת הַחֲמָה; אֲבָל בִּימּוֹת הַגְּשָׁמִים, שׁוֹפֵךְ וְשׁוֹנֶה וְאֵינוֹ נִמְנָע, שֶׁסֶתֶם צְנוּרוֹת מְקַלְחִין הֵן, וְאָדָם רוֹצֶה שִׁיִּבְלָעוּ הַמַּיִם בְּמִקּוֹמָן. הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל פִּי הַבֵּיב, וְהַמַּיִם יוֹצְאִין לְכַרְמְלִית הָרִי זֶה מִתֵּר, וְאֶפְלוֹ בִּימּוֹת הַחֲמָה: שֶׁלֹּא גָזְרוּ עַל כּוּחוֹ בְּכַרְמְלִית. לְפִיכָךְ מִתֵּר לְשַׁפֵּךְ עַל כּוֹתֵל הַסְּפִינָה, וְהֵם יוֹרְדִין לָיִם.

כ. לֹא יִמְלֹא מִן הַסְּפִינָה, אֵלָּא אִם כֵּן עָשָׂה מְקוֹם אַרְבַּעַה עַל אַרְבַּעַה יוֹצֵא מִן הַסְּפִינָה עַל הַיָּם. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהִיָּה בְּתוֹךְ עֶשְׂרֶה; אֲבָל אִם הִיָּה לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרֶה מִן הַיָּם, מוֹצִיא זִיז כָּל שְׁהוּא וּמִמֶּלֶא, שֶׁהָרִי דֶּרֶךְ מְקוֹם פֶּטוּר מִמֶּלֶא, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְזִיז זֶה אֵלָּא מִשׁוּם הַכֹּר.

כא. הַקּוּרָא בְּסִפּוּר בְּכַרְמְלִית, וְנִתְגַּלְגַּל מִקְצַת הַסִּפּוּר לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים וּמִקְצָתוֹ בִּידּוֹ אִם נִתְגַּלְגַּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת, הוֹפְכוֹ עַל הַפֶּתֶח וּמִנִּיחוֹ: גִּזְרָה שְׁמָא יִשְׁמַט כָּלוּ מִידּוֹ, וַיַּעֲבִירוּ אוֹתָם אֲרַבַּע אַמּוֹת. נִתְגַּלְגַּל לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ; וְכֵן אִם נִתְגַּלְגַּל לְרִשּׁוֹת הַיְחִיד, גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ. הִיָּה קוּרָא בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד, וְנִתְגַּלְגַּל לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים אִם נָח בָּהּ, הוֹפְכוֹ עַל הַפֶּתֶח; וְאִם לֹא נָח אֵלָּא הִיָּה תְלוּי בְּאֵוִיר רִשּׁוֹת הָרַבִּים וְלֹא הִגִּיעַ לְאֶרֶץ, גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ.

כב. הַמַּעֲבִיר קוּץ כְּדִי שֶׁלֹּא יִזְקוּ בוֹ רַבִּים אִם הִיָּה בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, מוֹלִיכּוֹ פְּחוּת פְּחוּת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת; וְאִם הִיָּה בְּכַרְמְלִית, מוֹלִיכּוֹ כְּדֶרֶכּוֹ אֶפְלוֹ מֵאָה אִמָּה. וְכֵן מֵת שֶׁהִסְרִיחַ וְנִתְבָּזָה יִתֵּר מִדִּי, וְלֹא יָכְלוּ שְׂכָנָיִם לַעֲמֹד עִמּוֹ מוֹצִיאִין אוֹתוֹ מִרִּשּׁוֹת הַיְחִיד לְכַרְמְלִית. הַיּוֹרֵד לְרַחֵץ בֵּינֵם, כִּשְׁהוּא עוֹלָה מִנֶּגֶב עֲצָמוֹ, שְׁמָא יַעֲבִיר מִים שֶׁעָלְיוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּכַרְמְלִית.

הלכות שבת פרק טז

א. מקום שלא הקף לדירה אלא שיהיה תשמישו לאויר כגון גנות ופרדסים, וכגון המקיף מקום מן הארץ לשמרו, וכיוצא בהן אם יש בגבה המחצות עשרה טפחים או יתר, הרי הוא פרשות היחיד לחיב המוציא והזורק והמושט ממנו לרשות הרבים, או מרשות הרבים לתוכו. ואין מטלטלין בכלו, אלא אם כן יש בו בית סאתים או פחות; אבל אם היה בו יתר על בית סאתים, אסור לטלטל בו אלא בארבע אמות ככרמלית.

ב. וכן עמוד שגבוה עשרה ורחב בית סאתים, מטלטלין על כלו; היה רחב על בית סאתים, אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות. סלע שבים היה גבוה פחות מעשרה מטלטלין מתוכו לים, ומן הים לתוכו: שהכל כרמלית. היה גבוה עשרה אם רחבו מארבעה טפחים עד בית סאתים, הואיל ומתר לטלטל בכלו, אין מטלטלין לא מתוכו לים, ולא מן הים לתוכו. היה יתר מבית סאתים אף על פי שהוא רשות היחיד, הואיל ואסור לטלטל בו אלא בארבע אמות ככרמלית, הרי זה מתר לטלטל מתוכו לים, ומן הים לתוכו: שזה דבר שאינו מצוי הוא, ולא גזרו בו.

ג. כמה היא בית סאה, חמשים אמה על חמשים אמה; נמצא בית סאתים, מקום שיש בשבורו חמשת אלפים אמה. וכל מקום שיש בו כמדה הזאת בין שהיה מרבע שהוא שבעים ושירים על שבעים ושירים, בין שהיה עגול, בין שאר הצורות הרי זה נקרא בית סאתים.

ד. מקום שלא הקף לדירה שיש בו בית סאתים אם היה ארכו כשנים ברחבו כדי שיהיה מאה על חמשים כחצר המשכן, מתר לטלטל בכלו; אבל אם היה ארכו יתר על שנים ברחבו אפלו אמה אחת, אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות: שלא עשו בית סאתים שתשמישו לאויר כשאור החצרות, אלא מחצר המשכן.

ה. מקום שהקף שלא לשם דירה אם פרץ בו פרצה יתר על עשר אמות בגבה עשרה טפחים, וגדרה לשם דירה מתר לטלטל בכלו; ואפלו פרץ אמה וגדרה לשם דירה, ופרץ אמה וגדרה לשם דירה, עד שהשלימה ליתר מעשר מתר לטלטל בכלו, אף על פי שיש בו כמה מילין.

ו. מקום יתר מבית סאתים שהקף לדירה אם נזרע רבו הרי הוא כגנה, ואסור לטלטל בכלו. נזרע מעוטו אם נזרע ממנו בית סאתים, מתר לטלטל בכלו; ואם היה המקום הזרוע יתר מבית סאתים, אסור לטלטל בכלו. נטע רבו הרי הוא כחצר, ומתר לטלטל בכלו. נתמלא מים, אפלו היו עמוקים הרבה אם היו ראויין לתשמיש, הרי הן כנטעים ומתר לטלטל בכלו; ואם אינן ראויין, אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות.

ז. מקום שהקף שלא לשם דירה שיש בו בית שלוש סאין, וקריו בו בית סאה קרויו מתירו, שפי תקרה יורד וסותם.

ח. נפרץ במלואו לחצר, ונפרצה חצר כנגדו חצר מתרת כשהיתה; והקרפף אסור כשהיה, שאין אויר החצר מתירו.

ט. היה יתר מבית סאתים, ובא למעטו באילנות אינו מעוט.

בָּנָה בּוֹ עֲמוּד בְּצַד הַכּוֹתֵל גְּבוּהַ עֲשָׂרָה, וְרָחֵב שְׁלוֹשָׁה אוֹ יֵתֶר הָרִי זֶה מַעוּט; פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה אֵינוּ מַעוּט, שְׁכָל פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה כָּלְבוּד הוּא. וְכֵן אִם הִרְחִיק מִן הַכּוֹתֵל שְׁלוֹשָׁה, וַעֲשֵׂה מִחֲצָה מַעוּט; פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה, לֹא עֲשֵׂה כָלוּם.

י. טַח אֶת הַכּוֹתֵל בְּטִיט אֶף עַל פִּי שְׂאִינוּ יָכוֹל לַעֲמֹד בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ, הָרִי זֶה מַעוּט. הִרְחִיק מִן הַתֵּל שְׁלוֹשָׁה, וַעֲשֵׂה מִחֲצָה הוֹעִיל; עֲשֵׂה מִחֲצָה עַל שְׁפַת הַתֵּל, אֵינוּ מוֹעִיל, שֶׁהַעוֹשֶׂה מִחֲצָה עַל גְּבִי מִחֲצָה, אֵינוּ מוֹעִיל. נִבְלָעָה מִחֲצָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהָרִי הָעֲלִיוֹנָה קִיָּמָה הוֹאִיל וְנַעֲשֶׂת הָעֲלִיוֹנָה לְשֵׁם דִּירָה, וְהָרִי אֵין שֵׁם נִרְאָה אֲלֹא הִיא הָרִי זֶה הוֹעִיל, וּמִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ.

יא. רָחֲבָה שְׂאֲחוּרֵי בָתִּים, יִתְּרָה עַל בֵּית סָאתִים אֵין מְטַלְטֵלִין בָּהּ אֲלֹא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, וְאַפְלוּ הָיָה פֶּתַח הַבֵּית פְּתוּחַ לְתוֹכָהּ; וְאִם פֶּתַח הַפֶּתַח לְשֵׁם, וְאַחֵר כֶּף הַקִּיפָה הָרִי זֶה כִּמְקַפֶּת לְדִירָה, וּמִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ.

יב. רָחֲבָה הַפְּתוּחָה לַמְּדִינָה מֵצַד אֶחָד, וּמֵצַד אֶחָד פְּתוּחָה לְשִׁבִּיל הַמַּגִּיעַ לְנֹהֵר עוֹשֶׂה לָּהּ לְחֵי מֵצַד הַמְּדִינָה, וְיִהְיֶה מִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ, וּמִתּוֹכָהּ לַמְּדִינָה, וּמִן הַמְּדִינָה לְתוֹכָהּ.

יג. יָחִיד שֶׁשָּׁבַת בְּבִקְעָה, וַעֲשֵׂה מִחֲצָה סָבִיב לוֹ אִם יֵשׁ בָּהּ עַד בֵּית סָאתִים, מִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ; וְאִם הִיָּתָה יֵתֶר עַל בֵּית סָאתִים, אֵינוּ מְטַלְטֵל בָּהּ אֲלֹא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. וְכֵן, אִם הָיוּ שְׁנַיִם. אֲבָל שְׁלוֹשָׁה יִשְׂרָאֵלִיִּם אוֹ יֵתֶר עָלֵיהֶן שֶׁשָּׁבְתוּ בְּבִקְעָה הָרִי הֵן שִׁירָה, וּמִתֵּר לָהֶם לְטַלְטֵל בְּכָל צָרְכָן, אֲפֹלוּ כִּמָּה מִיָּלִין: וְהוּא שְׁלֹא יִשְׁאַר מִן הַמִּחֲצָה שֶׁהִקִּיפוּ, בֵּית סָאתִים פָּנוּי בְּלֹא כָלִים; אֲבָל אִם נִשְׁאַר בֵּית סָאתִים פָּנוּי בְּלֹא כָלִים, וְלֹא הָיוּ צָרִיכִים לוֹ אֲסוּרִים לְטַלְטֵל בְּכָל הַמִּחֲצָה, אֲלֹא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. וְאֵין הֶקְטָן מִשְׁלִים לְשִׁירָה.

יד. שְׁלוֹשָׁה שֶׁהִקִּיפוּ כְּדֵי צָרְכָן וְקִנּוּ שְׁבִיתָהּ, וְאַחֵר כֶּף מֵת אֶחָד מֵהֶן הָרִי הֵם מִתְּרִין לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ; קִנּוּ שְׁנַיִם שְׁבִיתָהּ בֵּיתֶר מִבֵּית סָאתִים, וְאַחֵר כֶּף בָּא לָהֶם שְׁלִישִׁי אֲסוּרִין לְטַלְטֵל אֲלֹא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, כְּשֶׁהָיוּ קֹדֶם שֶׁיָּבֹאוּ זֶה: שֶׁהַשְּׁבִיתָהּ הִיא הַגּוֹרֶמֶת, לֹא הַדִּיּוּרִין.

טו. שְׁלוֹשָׁה מְקוֹמוֹת הַמְּקַפִּין שְׁלֹא לְשֵׁם דִּירָה זֶה בְּצַד זֶה וּפְתוּחִים זֶה לְזֶה, שְׁנַיִם הַחִיצוֹנִים רָחֲבִים וְהָאֲמִצְעִי קָצֵר, שֶׁנִּמְצְאוּ לְשְׁנַיִם הַחִיצוֹנִים פָּסִין מִכָּאן וּמִכָּאן, וְהָיָה יָחִיד בִּזְהָ וְיָחִיד בִּזְהָ וְיָחִיד בִּזְהָ נַעֲשׂוּ כְּשִׁירָה, וְנוֹתֵנִין לָהֶם כָּל צָרְכָן. הָיָה הָאֲמִצְעִי רָחֵב וּשְׁנַיִם הַחִיצוֹנִים קָצֵרִים, שֶׁנִּמְצָא הָאֲמִצְעִי בְּפָסִין מִשְׁנֵי רוּחוֹתָיו הָרִי הוּא מִבְּדֵל מִשְׁנַיִם הַחִיצוֹנִים; לְפִיכֹךְ אִם שָׁבַת יָחִיד בִּזְהָ וְיָחִיד בִּזְהָ וְיָחִיד בִּזְהָ, אֵין נוֹתֵנִין לָהֶן כָּל צָרְכָן, אֲלֹא כָּל אֶחָד וְאֶחָד, יֵשׁ לוֹ בֵּית סָאתִים בְּמִקְוֹמוֹ. הָיָה יָחִיד בִּזְהָ וְיָחִיד בִּזְהָ וּשְׁנַיִם בְּאֲמִצְעִי, אוֹ שְׁנַיִם בִּזְהָ וּשְׁנַיִם בִּזְהָ וְאֶחָד בְּאֲמִצְעִי נוֹתֵנִין לָהֶן כָּל צָרְכָן.

טז. כָּל מִחֲצָה שְׂאִינָה יָכוֹלָה לַעֲמֹד בְּרוּחַ מְצוּיָהּ, אֵינָה מִחֲצָה; וְכָל מִחֲצָה שְׂאִינָה עֲשׂוּיָה לְנִחַת, אֵינָה מִחֲצָה; וְכָל מִחֲצָה שְׂאִינָה עֲשׂוּיָה אֲלֹא לְצִנִּיעוֹת בְּלִבָּד, אֵינָה מִחֲצָה. וְכָל מִחֲצָה שְׂאִין בְּגִבְהָהּ עֲשָׂרָה טַפְחִים אוֹ יֵתֶר, אֵינָה מִחֲצָה גְּמוּרָה; גְּדוּר חֲמֹשֶׁה וּמִחֲצָה חֲמֹשֶׁה, מִצְטַרְפִּין.

יז. כל מחצה שיש בה פרוץ מרבה על העומד, אינה מחצה. אבל אם היה פרוץ בעומד, הרי זו מתרת ובלבד שלא יהיה באותן הפרצות, פרצה שהיא יתר על עשר אמות. אבל עשר אמות, הרי היא כפתח; ואם היה לפרצה זו צורת פתח, אף על פי שיש בה יותר מעשר, אינה מפסדת המחצה והוא, שלא יהא הפרוץ מרבה.

יח. במה דברים אמורים, בזמן שהפרצות משלושה טפחים ומעלה; אבל אם היו הפרצות, כל פרצה מהן פחותה משלושה הרי זו מתרת, ואף על פי שהפרוץ מרבה על העומד: שכל פחות משלושה, הרי הוא כלבוד.

יט. פיצד: הרי שהקיף בקנים, ואין בין קנה לחברו שלושה טפחים, או שהקיף בחבלים, ואין בין חבל לחברו שלושה טפחים הרי זו מחצה גמורה, אף על פי שהיא שתי בלא ערב, או ערב בלא שתי. וצריך שיהיה גבה הקנה עשרה, או שיהיה מן הארץ עד סוף עבי החבל העליון עשרה אם הקיף בחבלים שאין מחצה פחותה מעשרה. וכל השעורין האלו, הלכה למשה מסיני הן.

כ. צורת הפתח האמורה בכל מקום היא אפלו קנה וכיוצא בו מכאן, וקנה מכאן, וקנה על גביהן: גבה שני הלחיים, עשרה טפחים או יתר; והקנה וכיוצא בו שעל גביהן, אף על פי שאינו נוגע בשני הלחיים אלא יש ביניהן כמה אמות, הואיל וגבה הלחיים עשרה, הרי זו צורת הפתח. וצורת הפתח שאמרו צריכה שתהא בריאה לקבל דלת, אפלו דלת שלקש.

כא. פתח שצורתו כיפה אם יש בארך רגלי הכיפה עשרה טפחים, הרי זה צורת פתח; וצורת פתח שעשה אותה מן הצד אינה כלום, שאין דרך הפתחים להיות בקרן זוית אלא באמצע.

כב. בכל עושין מחצה בין בכלים, בין באכלים, בין באדם; אפלו בבהמה, ושאר מיני חיה ועוף והוא שיהיו כפותים, כדי שלא ינודו.

כג. מחצה העומדת מאליה, הרי זו פשרה. ומחצה הנעשית בשבת, הרי זו מחצה; ואם נעשת בשגגה, מתר לטלטל בה באותה שבת והוא, שתעשה שלא לדעת המטלטל. אבל אם נתפון אדם לזו המחצה שתעשה בשבת כדי לטלטל בה, אף על פי שעשה אותה העושה בשגגה, וכן אם נעשת במזיד, אף על פי שלא נתפון זה לטלטל בה הרי זה, אסור לטלטל בה.

כד. מתר לעשות מחצה שלבני אדם בשבת, שיעמד זה בצד זה, ובלבד שלא ידעו אלו העומדין, שבשביל לעשותן מחצה העמדו; ולא יעמיד אותן אדם שהוא רוצה להשתמש במחצה זו, אלא יעמיד אותן אחר שלא לדעתו.

כה. אילן שהוא מסך על הארץ אם אין נופו גבוה מן הארץ שלושה טפחים ממלא בין בדיו ועליו תבן וקש וכיוצא בהן, וקושרן בארץ, עד שיעמד ברוח מצויה ולא יתנדנד, ומטלטל תחת כלו: והוא שיהיה תחתיו, עד בית סאתים; אבל אם היה יתר מבית סאתים, אין מטלטלין תחתיו אלא בארבע אמות, מפני שתחתיו, מקום שלא הקף לדירה הוא.

הַלְבוֹת שֶׁבַת פָּרָק יז

א. מְבוֹי שֵׁישׁ לוֹ שְׁלוֹשָׁה כּוֹתָלִים, הוּא הַנִּקְרָא מְבוֹי סְתוּם; וּמְבוֹי שֵׁישׁ לוֹ שְׁנֵי כּוֹתָלִים בְּלִבְדּוֹ זֶה כְּנֻגַּד זֶה, וְהָעַם נִכְנָסִין בְּרוּחַ זֶה וְיוֹצְאִין בְּשִׁפְנֻגְדָּהּ הוּא הַנִּקְרָא מְבוֹי מְפֹלֵשׁ.

ב. הֵיאֵךְ מִתִּירִין מְבוֹי הַסְּתוּם עוֹשֶׂה לוֹ בְּרוּחַ רְבִיעִית לְחִי אֶחָד, אוֹ עוֹשֶׂה עָלָיו קוֹרָה, וְדִיו. וְתַחֲשֵׁב אוֹתָהּ קוֹרָה, אוֹ אוֹתוֹ לְחִי, כְּאֵלוֹ סֵתֵם רוּחַ רְבִיעִית, וְיַעֲשֶׂה רִשּׁוֹת הִיחִיד וְיִהְיֶה מִתֵּר לְטִלְטֹל בְּכָלוֹ: שְׂדִין תּוֹרָה, בְּשְׁלוֹשׁ מַחְצוֹת בְּלִבְדּוֹ מִתֵּר לְטִלְטֹל, וּמִדְּבָרֵי סוּפְרִים הִיא, הָרוּחַ הָרְבִיעִית; וּלְפִיכֶךָ דֵּי לָהּ בְּלָחִי, אוֹ קוֹרָה.

ג. וְהֵיאֵךְ מִתִּירִין מְבוֹי מְפֹלֵשׁ עוֹשֶׂה לוֹ צוֹרֵת פֶּתַח מִכָּאן, וּלְחִי אוֹ קוֹרָה מִכָּאן. וּמְבוֹי עָקוּם, תּוֹרָתוֹ כְּמִפְלֵשׁ.

ד. מְבוֹי שֶׁהוּא שׁוּוֹה מִתּוֹכוֹ וּמִדְּרוֹן לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ שׁוּוֹה לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים וּמִדְּרוֹן לְתוֹכוֹ אֵינוֹ צָרִיךְ לֹא לְחִי וְלֹא קוֹרָה, שֶׁהָרִי הוּא מִבְּדֵל מִרִשּׁוֹת הָרַבִּים.

ה. מְבוֹי שֶׁצִּדּוֹ אֶחָד כָּלָה לַיָּם, וְצִדּוֹ אֶחָד כָּלָה לְאַשְׁפָּה שְׁלִרְבִּים אֵינוֹ צָרִיךְ כָּלוּם: שְׁאַשְׁפָּה שְׁלִרְבִּים אֵינָה עֲשׂוּיָה לְהַתְּפָנוֹת, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שָׁמָּה יַעֲלֶה הַיָּם שְׂרִטוֹן.

ו. מְבוֹי מְפֹלֵשׁ שֶׁהִיָּה כָּלָה לְאַמְצַע רַחֲבָה שְׁלִרְבִּים אִם לֹא הִיָּה מִכּוֹן כְּנֻגַּד פֶּתַח הָרַחֲבָה הָרִי זֶה כְּסְתוּם, וְאֵין צָרִיךְ מִצַּד הָרַחֲבָה כָּלוּם. אֲבָל אִם הִיָּה כָּלָה לְצַדֵּי הָרַחֲבָה, אֲסוּר; וְאִם הִיָּתָה שְׁלִיחִיד, אָף לְאַמְצָעָהּ אֲסוּר פְּעָמִים בּוֹנֶה מִצַּד אֶחָד, וְנִמְצָא כָּלָה לְצַדָּהּ שְׁלִרְחֲבָה.

ז. אֵין הַמְבוֹי נִתֵּר בְּלָחִי אוֹ קוֹרָה, עַד שִׁיְהִיו בְּתִים וַחֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת לְתוֹכוֹ, וְיִהְיֶה אֲרָכּוֹ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת וּמַעֲלָה, וְיִהְיֶה אֲרָכּוֹ יֵתֵר עַל רַחְבּוֹ; אֲבָל מְבוֹי שֶׁאֲרָכּוֹ כְּרַחְבּוֹ, הָרִי הוּא כְּחֶצֶר, וְאֵינוֹ נִתֵּר אֲלָא בְּשְׁנֵי לְחִיִּים מִשְׁנֵי רוּחוֹתָיו כָּל לְחִי בְּמִשְׁהוֹ, אוֹ בְּפֶס רַחֵב אַרְבָּעָה מִרוּחַ אַחַת.

ח. חֶצֶר שֶׁאֲרָכָהּ יֵתֵר עַל רַחֲבָהּ הָרִי הִיא כְּמְבוֹי, וְנִתְּרַת בְּלָחִי אוֹ קוֹרָה. וּמְבוֹי שֶׁאֵין בְּתִים וַחֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת לְתוֹכוֹ, כְּגוֹן שֶׁלֹּא הִיָּה בּוֹ אֲלָא בֵּית אֶחָד אוֹ חֶצֶר אַחַת, וְכֵן מְבוֹי שֶׁאֵין בְּאֲרָכּוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת אֵינוֹ נִתֵּר אֲלָא בְּשְׁנֵי לְחִיִּים, אוֹ בְּפֶס אַרְבָּעָה.

ט. מְבוֹי שֶׁאֵין בְּרַחְבּוֹ שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים אֵינוֹ צָרִיךְ לֹא לְחִי וְלֹא קוֹרָה, וּמִתֵּר לְטִלְטֹל בְּכָלוֹ: שֶׁכָּל פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה, הָרִי הוּא כְּלָבוֹד. מְבוֹי שֶׁהַכְּשִׁירוֹ בְּקוֹרָה אָף עַל פִּי שֶׁמִּתֵּר לְטִלְטֹל בְּכָלוֹ כְּרִשּׁוֹת הִיחִיד, הַזּוֹרֵק מִתּוֹכוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ מִרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ פָּטוּר, שֶׁהַקּוֹרָה מִשּׁוּם הֶפֶר הִיא עֲשׂוּיָה. אֲבָל אִם הַכְּשִׁירוֹ בְּלָחִי הַזּוֹרֵק מִתּוֹכוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ מִרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חֵיב, שֶׁהַלָּחִי הָרִי הוּא כְּמַחְצָה בְּרוּחַ רְבִיעִית.

י. שְׁנֵי כּוֹתָלִים בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, וְהָעַם עוֹבְרִים בֵּינֵיהֶם כִּיֻּצַּד מִכְּשִׁיר בֵּינֵיהֶם: עוֹשֶׂה דִלְתוֹת מִכָּאן וּדִלְתוֹת מִכָּאן, וְאַחֵר כֹּךְ יַעֲשֶׂה בֵּינֵיהֶם רִשּׁוֹת הִיחִיד. וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְנַעַל הַדִּלְתוֹת, אֲבָל צָרִיךְ שִׁיְהִיו רְאוּיוֹת לְהַנְעִל; הָיוּ מְשַׁקְעוֹת בַּעֲפֹר, מִפְּנֵי אוֹתָן וּמִתְקַנֵּן לְהַנְעִל. אֲבָל צוֹרֵת פֶּתַח, אוֹ לְחִי וְקוֹרָה אֵינָן מוֹעִילִין בְּהַכְּשֵׁר רִשּׁוֹת הָרַבִּים.

יא. מתר לטלטל במבוי תחת הקורה, או בין הלחיים. במה דברים אמורים, בשהיה סמוך לרשות הרבים; אבל אם היה סמוך לכרמלית אסור לטלטל תחת הקורה, או בין הלחיים, עד שיעשה לחי אחר להתיר תוך הפתח: שהרי מצא מין את מינו, ונעור.

יב. בכל עושין לחיים אפלו בדבר שיש בו רוח חיים, ואפלו באסורי הניה: עבודה זרה עצמה או אשרה, שעשה אותה לחי כשר, שהלחי עביו כל שהוא. גבה הלחי, אין פחות מעשרה טפחים; רחבו ועביו, כל שהוא.

יג. בכל עושין קורה; אבל לא באשרה, לפי שיש לרחב הקורה שעור, וכל השעורין, אסורים מן האשרה. וכן רחב הקורה, אין פחות מטפח; ועביה, כל שהוא והוא שתהיה בריאה לקבל אריח, שהוא חצי לבנה שלשלושה טפחים על שלושה טפחים. ומעמידי קורה, צריכין שיהיו בריאין כדי לקבל קורה וחצי לבנה.

יד. כמה יהיה פתח המבוי, ויהיה די להכשירו בלחי או קורה גבהו, אין פחות מעשרה טפחים ולא יתר על עשרים אמה; ורחבו, עד עשר אמות. במה דברים אמורים, שלא היה לו צורת פתח; אבל אם היה לו צורת פתח אפלו היה גבוה מאה אמה, או פחות מעשרה, או רחב מאה אמה הרי זה מתר.

טו. וכן אם היה בקורה שלמבוי פיור וציור, עד שיהיו הכל מסתכלין בה אף על פי שהיא למעלה מעשרים אמה, כשרה: שהקורה משום הכר עשויה, ואם היתה למעלה מעשרים, אינה נכרת; ואם יש בה ציור וכיור מסתכלים בה, ונמצא שם הכר.

טז. מבוי שהיה גבהו מן הארץ עד קרקעית קורה עשרים אמה, ועבי הקורה למעלה מעשרים כשר; היה גבהו יתר מעשרים, ובא למעטו בקורה שמניח אותה למטה צריך להיות ברחבה טפח. היה גבהו פחות מעשרה חוקק בו משך ארבע אמות על ארבע אמות, ומעמיק כדי להשלימו לעשרה.

יז. נפרץ בו פרצה מצדו כלפי ראשו אם נשאר עומד בראשו פס רחב ארבעה טפחים, מתר: והוא שלא תהיה הפרצה, יתר על עשר. ואם לא נשאר פס ארבעה אסור, אלא אם כן היתה הפרצה פחות משלושה: שכל פחות משלושה כלבוד הוא.

יח. נפרץ המבוי במלואו לחצר, ונפרצה חצר כנגדו לרשות הרבים הרי זה אסור, מפני שהוא מבוי מפלש; והחצר, מתרת שהחצר שרבים בוקעין בה ונכנסין בזו ויוצאין בזו, הרי היא רשות היחיד גמורה.

יט. מבוי שהיו לו שבילים מצד זה ושבילים מצד האחר, שנמצאו מפלשין לרשות הרבים אף על פי שאינן מכוננין זה כנגד זה, הרי כל אחד מהן מבוי מפלש. וכיצד מכשירן: עושה צורת פתח לכל אחד ואחד מן השבילים שבצד האחד, וכן לפתח הגדול; ועושה לכל השבילים שבצדו השני לחי, או קורה.

כ. מבוי שצדו אחד ארוך וצדו השני קצר, מניח את הקורה כנגד הקצר. העמיד לחי בחצי המבוי מחצי המבוי הפנימי

שהוא לפנים מן הלחי, מתר לטלטל בו; והחצי החיצון שהוא חוץ מן הלחי, אסור.

כא. מבוי שהוא רחב עשרים אמה עושה פס גבוה עשרה טפחים במשך ארבע אמות, שהוא שעור משך המבוי, ומעמידו באמצע; ונמצא כשני מבואות, שיש בפתח כל אחד מהן עשר אמות. או מרחיק שתי אמות מכאן, ומעמיד פס שלוש אמות, ומרחיק שתי אמות מכאן, ומעמיד פס שלוש אמות; ונמצא פתח המבוי עשר אמות, והצדדין הרי הן כסתומין, שהרי עומד מרבה על הפרוץ.

כב. לחי הבולט מדפנו שלמבוי, כשר; ולחי העומד מאליו אם סמכו עליו מקדם השבת, כשר. ולחי שהוא נראה מבפנים לחי, ומבחוץ אינו נראה לחי, או שהיה נראה מבחוץ לחי, ומבפנים נראה שהוא שווה וכאלו אין שם לחי הרי זה נדון משום לחי. לחי שהגביהו מן הקרקע שלושה טפחים, או שהפליגו מן הכותל שלושה לא עשה כלום; אבל פחות משלושה טפחים כשר, שכל פחות משלושה כלבוד. לחי שהוא רחב הרבה בין שהיה רחבו פחות מחצי רחב המבוי, בין שהיה רחבו כחצי רחב המבוי כשר, ונדון משום לחי; אבל אם היה יתר על חצי רחב המבוי, נדון משום עומד מרבה על הפרוץ.

כג. קורה שפרס עליה מחצלת הרי בטלה, שהרי אינה נפרת; לפיכך אם היתה המחצלת מסלקת מן הארץ שלושה טפחים או יתר, אינה מחצה. נעץ שתי יתדות בשני כותלי מבוי מבחוץ, והניח עליהן הקורה לא עשה כלום: שצריך להיות הקורה על גבי המבוי, לא סמוך לו.

כד. קורה היוצאה מכותל זה, ואינה נוגעת בכותל השני, וכן שתי קורות אחת יוצאה מכותל זה ואחת יוצאה מכותל זה, ואין מגיעות זו לזו פחות משלושה, אין צריך להביא קורה אחרת; היה ביניהן שלושה, צריך להביא קורה אחרת.

כה. וכן שתי קורות המתאימות, לא בזו לקבל אריח ולא בזו לקבל אריח אם יש בשתייהן כדי לקבל אריח, אינו צריך להביא קורה אחרת. היו אחת למטה ואחת למעלה רואין את העליונה כאלו היא למטה, ואת התחתונה כאלו היא למעלה: ובלבד שלא תהיה עליונה למעלה מעשרים, ולא תחתונה למטה מעשרה; ולא יהיה ביניהן שלושה טפחים, כשרואין אותן שירדה זו ועלתה זו בכונה, עד שיעשו זו בצד זו.

כו. היתה הקורה עקומה, רואין אותה כאלו היא פשוטה; עגולה, רואין אותה כאלו היא מרבעת אם היה בהקפה שלושה טפחים, יש בה רחב טפח. היתה הקורה בתוך המבוי, ועקומה חוץ למבוי, או שהיה עקומה למעלה מעשרים, או למטה מעשרה רואין: כל שאלו ינטל העקום, וישארו שני ראשיה, אין בין זה לזה שלושה, אינו צריך להביא קורה אחרת; ואם לאו, צריך להביא קורה אחרת.

כז. באר שעשה לה שמונה פסין מארבע זויות, שני פסין דבוקין בכל זוית הרי אלו כמחצה; ואף על פי שהפרוץ מרבה על העומד בכל רוח ורוח, הואיל וארבע הזויות עומדות, הרי זה מתר למלאות מן הבור, ולהשקות לבהמה. וכמה יהיה גבה כל פס מהן, עשרה טפחים; ורחבו, ששה טפחים; ובין כל פס

ופס, כמלוא שתי רבקות שלארבעה ארבעה בקר, אחת נכנסת ואחת יוצאה שעור רחב זה, אין יתר על שלוש עשרה אמה ושליש.

כח. היה במקום אחד מן הזויות, או בכל זוית מארבעתן, אבן גדולה, או אילן, או תל המתלקט עשרה מתוך ארבע אמות, או חבלה שלקנים רואין: כל שאלו יחלק יש בו אמה לכאן ואמה לכאן בגבה עשרה, נדון משום זוית שיש בה שני פסין. חמשה קנים, ואין בין זה לזה שלוש, ויש בהן ששה טפחים לכאן וששה טפחים לכאן נדונים משום זוית שיש בה שני פסין.

כט. מתר להקריב ארבע הזויות האלו לבאר והוא, שתהיה פרה ראשה ורבה בפנים מן הפסין ושותה: אף על פי שלא יאחז ראש הבהמה עם הכלי שבו המים, הואיל וראשה ורבה בפנים, מתר, ואפלו לגמל. היו קרובים יותר מזה אסור להשקות מהן, אפלו לגדי שהוא כלו נכנס לפנים. ומתר להרחיק כל שהוא, ובלבד שירבה בפסים פשוטים שמניחין אותן בכל רוח ורוח, כדי שלא יהא בין פס לחברו, יתר על שלוש עשרה אמה ושליש.

ל. לא התירו הפסים האלו, אלא בארץ ישראל, ולבהמת עולי רגלים בלבד והוא, שיהיה באר מים חיים שלרבים. אבל אדם ירד לבאר, וישתה; או יעשה לו מחצה מקפת לבאר גבוהה עשרה טפחים, ויעמד בתוכה וידלה וישתה. ואם היה הבאר רחב הרבה, שאין אדם יכול לירד בו הרי זה ידלה וישתה בין הפסין.

לא. וכן בור הרבים ובאר היחיד, אפלו בארץ ישראל אין ממלאין מהן, אלא אם כן עשו להן מחצה גבוהה עשרה טפחים.

לב. הממלא לבהמתו בין הפסים, ממלא ונותן בכלי לפניו; ואם היה אבוס ראשו נכנס לבין הפסים היה גבוה עשרה, ורחב ארבעה לא ימלא ויתן לפניו, שמא יתקלקל האבוס, ויוציא הדלי לאבוס, ומן האבוס לקרקע רשות הרבים: אלא ממלא ושופך, והיא שותה מאליה.

לג. הזורק מרשות הרבים לבין הפסין, חייב: הואיל ויש בכל זוית וזוית מחצה גמורה, שיש בה גבה עשרה ויותר מארבעה על ארבעה, והרי הרבוע, נפר ונראה נעשה כל שביניהם, רשות היחיד; ואפלו היה בבקעה, ואין שם ביניהם באר שהרי בכל רוח ורוח פס מכאן ופס מכאן. ואפלו היו רבים בוקעין ועוברין בין הפסין לא בטלו המחצות, והרי הן כחצר שהרבים בוקעין בה; והזורק לתוכן, חייב. ומתר להשקות הבהמה ביניהן, אם היה שם ביניהן באר.

לד. חצר שראשה אחד נכנס לבין הפסין מתר לטלטל מתוכה לבין הפסין, ומבין הפסין לתוכה; היו שתי חצרות, אסורין עד שיערבו. יבשו המים בשבת, אסור לטלטל בין הפסין, שלא נחשבו מחצה לטלטל בתוכן, אלא משום המים; באו לו מים בשבת, מתר לטלטל ביניהן, שכל מחצה שנעשת בשבת, שמה מחצה. מבוי שנטלה קורתו או לחיו בשבת אסור לטלטל בו, אף על פי שנפרץ לכרמלית.

לה. אַכְסְדְּרָה בְּבִקְעָה מִתֵּר לְטִלְטֵל בְּכָלָהּ, וְאַף עַל פִּי שֶׁהִיא שְׁלוֹשׁ מַחְצוֹת וְתִקְרָה: שְׁאֲנוּ רוֹאִין בָּאֵלוּ פִּי תִקְרָה יֵרֵד וְסִתָּם רוּחַ רְבִיעִית. וְהַזִּזְרֵק מִרְשׁוֹת הָרָבִים לְתוֹכָהּ פָּטוּר, כְּזוֹרֵק לְמִבּוֹי סָתוּם שִׁישׁ לוֹ קוֹרָה. בֵּית אֹרְחָה שְׁנִפְרִץ קֶרֶן זְוִית שְׁלָה בְּעֶשֶׂר אַמּוֹת, הִרִי זֶה אֶסוּר לְטִלְטֵל בְּכָלוֹ אֵף עַל פִּי שְׁכָל פְּרָצָה שֶׁהִיא עַד עֶשֶׂר אַמּוֹת כְּפֶתַח, אֵין עוֹשִׂין פֶּתַח בְּקֶרֶן זְוִית; וְאִם הִיתָה שֵׁם קוֹרָה מְלֻמָּעָה עַל אֶרֶץ הַפְּרָצָה רוֹאִין אוֹתָהּ שֶׁיִּרְדָּה וְסִתְמָהּ, וּמִתֵּר לְטִלְטֵל בְּכָלוֹ.

לו. הָאֶצְבַּע שֶׁמִּשְׁעָרִין בָּהּ בְּכָל מְקוֹם, הִיא רַחֵב הַגָּדֵל שְׁלִיד; וְהַטֶּפֶחַ, אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת. וְכָל אִמָּה הָאֲמוּרָה בְּכָל מְקוֹם, בֵּין בַּשֹּׁבֵת בֵּין בְּסֻכָּה וְכֻלָּאִים הִיא אִמָּה בֵּת שֶׁשָּׂה טַפָּחִים. וּפְעָמִים מִשְׁעָרִין בְּאִמָּה בֵּת שֶׁשָּׂה טַפָּחִים דְּחוּקוֹת זֹו לְזֹו, וּפְעָמִים מִשְׁעָרִין בְּאִמָּה בֵּת שֶׁשָּׂה טַפָּחִים שׁוֹחֲקוֹת וְרוֹוֹחוֹת; וְזֶה וְזֶה, לְהַחֲמִיר. כִּיצַד: מִשְׁךְ מִבּוֹי, בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שׁוֹחֲקוֹת; וְגִבְהוֹ, עֶשְׂרִים אַמָּה עֲצֻבוֹת; רַחֵב הַפְּרָצָה, עֶשֶׂר אַמּוֹת עֲצֻבוֹת. וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה, לַעֲנִין סֻכָּה וְכֻלָּאִים.